

Lei 14/1989, do 11 de outubro, de bibliotecas

Tramitación parlamentaria:

Proxecto de lei, BOPG núm. 360, do 8.4.1989.

Emendas, BOPG núm. 374, do 6.5.1989.

Informe da Ponencia, BOPG núm. 415, do 13.9.1989.

Dictame da Comisión, BOPG núm. 418, do 20.9.1989.

Mantemento de emendas e votos particulares, BOPG núm. 418, do 20.9.1989.

Debate e aprobación polo Pleno, DSPG núm. 138, do 27.9.1989.

Publicación:

Boletín Oficial do Parlamento de Galicia núm. 426, do 4.10.1989.

Corrección de erros: BOPG núm. 433, do 21.10.1989.

Diario Oficial de Galicia núm. 204, do 24.10.1989.

Boletín Oficial del Estado núm. 35, do 9.2.1990.

Lei 14/1989, do 11 de outubro, de bibliotecas

A Constitución Española establece, no seu artigo 44, que os poderes públicos promoverán e tutelarán o acceso á cultura, á que todos teñen dereito. O Estatuto de Autonomía de Galicia, no seu artigo 4, apartado 2, dispón que os poderes públicos de Galicia facilitarán a participación de tódolos galegos na vida política, económica, cultural e social.

O Manifesto da Unesco sobre a Biblioteca Pública e a Carta do Libro definen a biblioteca pública como o principal medio de lles dar a todos acceso ó tesouro do pensamento e das ideas humanas, así como ás creacións do home, constituíndose nunha institución democrática de ensino, cultura e información.

Correspóndelle á Xunta de Galicia, de acordo co Estatuto de Autonomía de Galicia, no artigo 27, apartado 18, a competencia exclusiva en materia de bibliotecas que non sexan de titularidade estatal.

A finalidade da presente Lei, xa que logo, é desenvolver, en cumprimento do mandato constitucional e estatutario, e nos termos previstos polo lexislador, o acceso á cultura en condicións de igualdade para tódolos cidadáns a través da lectura, función que se considera

primordial entre as encomendadas ás bibliotecas obxecto da presente Lei, así como o coñecemento dos bens do noso patrimonio bibliográfico nelas custodiado.

Co fin de facer efectivo todo o enunciado máis arriba dítase a presente Lei, que establece as liñas xerais do que debe se-lo sistema bibliotecario de Galicia, que se concibe como un todo para efectos de xestión, planificación e interconexión, ofrecendo a oportunidade de levar a cabo unha política coherente en materia de bibliotecas que garanta, finalmente, o dereito de tódolos cidadáns galegos á cultura.

De acordo co previsto no artigo 13.2 do Estatuto de Autonomía de Galicia e 24 da Lei reguladora da Xunta e do seu Presidente, sanciono e promulgo, en nome de El-Rei, a Lei de Bibliotecas.

Título I

Concepto, ámbito e funcións das bibliotecas públicas de Galicia

Artigo 1

1. Para efectos da presente Lei, enténdese por biblioteca pública en Galicia un centro cultural no

que se reúne un conxunto organizado de libros, publicacións periódicas, rexistros sonoros e audiovisuais, ou calquera outro soporte de conservación e reprodución de textos, ubicado en determinados recintos fixos ou móbiles para a súa utilización polo público, que ten como finalidade contribuír cos medios técnicos e persoal adecuado, esencialmente, ó exercicio do dereito á cultura e á información, á difusión e ó fomento da lectura, ó enriquecemento do tempo libre e á promoción e difusión da lingua e da cultura galegas.

2. A Xunta de Galicia deberá fomenta-la creación das bibliotecas que requiran as necesidades sociais e culturais específicas de Galicia, e deberá procura-la conservación e a mellora das bibliotecas existentes.

3. Os poderes públicos de Galicia arbitrarán as fórmulas necesarias para crear e manter un adecuado sistema bibliotecario que preste un servizo gratuíto. Non obstante, poderán correr ó cargo do usuario aqueles servizos que xeren gastos ou traballos especiais.

Artigo 2

1. Quedan comprendidas no ámbito desta Lei:

a) As bibliotecas de titularidade e uso público, que son as creadas e mantidas por organismos públicos, agás as de titularidade estatal e sen prexuício do previsto na Disposición Derradeira terceira.

b) As bibliotecas de titularidade privada e uso público cun réxime de funcionamento establecido de acordo cos organismos competentes da Xunta de Galicia, en virtude de convenio e en razón do interese público destas bibliotecas.

c) As bibliotecas privadas que, mediante convenio entre a Xunta de Galicia e os propietarios, poidan ser accesibles a un uso público especializado.

2. As bibliotecas citadas no apartado anterior someteranse á inspección, á tutela e á coordinación, segundo proceda, da Xunta de Galicia, a cal deberá adopta-las medidas necesarias para aseguralo seu correcto funcionamento. Os fondos das bibliotecas ás que se refire a presente Lei forman unha unidade de xestión ó servizo da comunidade galega. En consecuencia deberá manterse un servizo de préstamo interbibliotecario, ó servizo do lector, entre as bibliotecas ás que se refire esta Lei.

Artigo 3

1. Son funcións das bibliotecas de Galicia:

a) Ofrecerlle ó público un conxunto organizado de fondos bibliográficos e audiovisuais que permitan a formación cultural e a atención das necesidades de información dos cidadáns.

b) Conservar e enriquece-lo patrimonio bibliográfico.

c) Fomenta-lo uso e a cooperación mediante o intercambio de información, adquisicións e préstamos.

d) Fomenta-la cooperación interbibliotecaria mediante o intercambio de información, a coordinación de adquisicións e os préstamos.

2. A Xunta de Galicia deberá establecer e manter actualizado un rexistro de bibliotecas que presten servizo público en Galicia, así como dos seus fondos e servizos.

Así mesmo, clasificará as bibliotecas segundo a poboación servida, os servizos cos que contén e a importancia dos seus fondos.

Título II

Organización e funcionamento do sistema bibliotecario de Galicia

Artigo 4

O sistema bibliotecario de Galicia queda constituído do seguinte xeito:

a) Órganos: Os servizos bibliotecarios dependentes da Consellería de Cultura e Deportes, o Consello de Bibliotecas e os Centros Territoriais de Bibliotecas.

b) Centros bibliotecarios: O Centro Superior Bibliográfico de Galicia e mailos outros centros bibliotecarios que entren no ámbito da presente Lei.

Artigo 5

1. A Xunta de Galicia, a través da súa Consellería de Cultura e Deportes, ocuparase do estudio da planificación, da programación das necesidades, do informe, apoio e inspección técnica, da proposta de distribución de créditos e da coordinación do funcionamento das bibliotecas que se integren no sistema.

2. A Xunta de Galicia establecerá as normas reguladoras da estrutura e do funcionamento do sistema bibliotecario, así como os regulamentos polos que se deberán rexe-los organismos e mailos centros bibliotecarios mencionados no artigo 4.

Artigo 6

1. O Consello de Bibliotecas é un órgano consultivo e asesor da Xunta de Galicia en materias relacionadas co sistema bibliotecario.

2. O Consello de Bibliotecas estará presidido polo Conselleiro de Cultura e Deportes, e será o seu vicepresidente o Director Xeral de Cultura.

Formarán parte do mesmo en calidade de vocais natos o Subdirector Xeral do Libro e Bibliotecas e o Director do Centro Superior Bibliográfico de Galicia.

Serán tamén vocais:

a) Catro membros designados pola Comisión 4.ª, Educación e Cultura, do Parlamento de Galicia,

entre persoas de recoñecido prestixio no ámbito cultural.

b) Un membro designado polo Consello da Cultura Galega.

Actuará como secretario do Consello de Bibliotecas, con voz e con voto, o titular do Servicio de Bibliotecas da Consellería de Cultura e Deportes.

Os membros sinalados nos apartados a) e b) terán un mandato non superior ó da lexislatura na que fosen nomeados e poderán ser reelixidos.

3. Serán funcións do Consello:

a) Actuar como órgano de información, consulta e asesoramento do sistema bibliotecario de Galicia.

b) Coñece-lo programa de actuación e distribución de fondos económicos destinados ó sistema bibliotecario.

c) Coñecer e emitir informe, se é o caso, sobre o programa anual de mellora, ampliación e coordinación dos centros bibliotecarios de Galicia.

d) Propondrá a creación de bibliotecas naqueles ámbitos onde sexa necesario para o cumprimento dos fins propostos na presente Lei.

e) En xeral, calquera outra función que lle asigne a normativa vixente.

4. O Consello de Bibliotecas reunirse, en sesión ordinaria, alo-

menos unha vez cada seis meses, e será convocado polo presidente con dez días de antelación. Na convocatoria precisarase a orde do día, o lugar e a data da celebración. O Consello quedará validamente constituído cando concorra a maioría dos seus compoñentes en primeira convocatoria e con calquera número de asistentes en segunda convocatoria. Os acordos tomaranse por maioría de votos, dirimindo os empates o voto do presidente.

O Consello poderá ser convocado polo presidente, en sesión extraordinaria, cando o estime conveniente ou ben por petición da metade máis un dos seus compoñentes, cos mesmos requisitos de convocatoria, constitución e adopción de acordos establecidos para as sesións ordinarias.

Artigo 7

1. Os Centros Territoriais de Bibliotecas son órganos de orientación e coordinación do funcionamento da rede bibliotecaria.

2. Os Centros Territoriais de Bibliotecas estarán presididos polo Delegado da Consellería de Cultura e Deportes, e será o seu vicepresidente o Xefe da Área de Cultura da Delegación.

Os vocais serán os seguintes:

— Dous bibliotecarios en representación dos bibliotecarios das bibliotecas públicas municipais.

— Dous representantes dos Concellos que contén con biblioteca pública.

— Un representante das asociacións profesionais máis representativas do sector.

— O Director da Biblioteca Pública Provincial.

— Un representante da Deputación Provincial.

Actuará como secretario, con voz e con voto, un funcionario, técnico en bibliotecas, designado polo Delegado de Cultura e Deportes.

3. Serán funcións dos Centros Territoriais de Bibliotecas:

a) Orientar e fomenta-lo desenvolvemento das bibliotecas dentro do seu ámbito.

b) Coordena-lo funcionamento das bibliotecas da rede.

c) Coñecer e aproba-los presupostos anuais das bibliotecas da rede, de acordo co establecido no artigo 16.2 desta Lei.

d) Reparti-los fondos procedentes das aportacións da Xunta de Galicia e doutros organismos entre as bibliotecas da rede provincial segundo os criterios que os propios centros establecerán de acordo coas directrices xerais do Consello de Bibliotecas e da Xunta de Galicia.

e) Servir de apoio técnico ás bibliotecas.

4. Os Centros Territoriais de Bibliotecas reuniranse alomenos unha vez por trimestre nos termos previstos no artigo 6.4 para o Consello de Bibliotecas.

Artigo 8

O Centro Superior Bibliográfico de Galicia terá como funcións propias, sen prexuício das que se lle poidan atribuír por outras disposicións, as seguintes:

a) Recoller, conservar e difundir-lo patrimonio bibliográfico de Galicia e toda a produción impresa, sonora, audiovisual e informática que se realice en Galicia.

Para tal fin recibirá, alomenos, un exemplar das obras suxeitas a depósito legal.

O Centro Superior Bibliográfico de Galicia terá preferencia no caso de reasentamentos ou de depósitos de fondos procedentes doutras bibliotecas.

Tamén reunirá e conservará toda a produción impresa, sonora, audiovisual e informática en galego e noutras linguas, realizada fóra de Galicia pero referente a esta ou de especial interese para Galicia.

b) Exerce-las competencias da Xunta de Galicia en materia de xestión do depósito legal e de rexistro da propiedade intelectual.

c) Elaborar e difundir-la información bibliográfica sobre a produción editorial galega, actual e retrospectiva.

d) Elaborar e ser depositario do Catálogo Colectivo de Galicia.

e) O Centro Superior Bibliográfico de Galicia deberá contar cun sistema de consulta do seu catálogo xeral, que será accesible, de xeito eficaz, desde os distintos centros bibliotecarios do sistema.

f) Establecer relacións de colaboración e intercambio con outros sistemas bibliotecarios nacionais e estranxeiros.

g) A Consellería de Cultura e Deportes determinará a composición, o funcionamento e mailas dotacións materiais e persoais deste Centro.

Artigo 9

1. A Xunta de Galicia establecerá convenios cos Concellos e outros organismos públicos e privados para crear e manter servizos bibliotecarios e bibliotecas públicas suficientes, de acordo coa normativa vixente.

Para estes efectos poderá establecer convenios cos Concellos, para que tódolos núcleos de poboación de máis de 2.000 habitantes contén cunha biblioteca aberta ó público, que poderá se-la do colexio público ou a doutros entes de carácter público.

Aqueles núcleos con menor volume de habitantes estarán atendidos por un subsistema de bibliotecas móbiles ou axencias de lectura.

2. A Xunta de Galicia velará para que nas cidades de máis de

50.000 habitantes se establezan redes bibliotecarias, que contarán cunha biblioteca nodal que coordinará e lles dará soporte ós diversos puntos de servizo da cidade, así como para que non haxa ningunha comarca sen unha biblioteca pública como mínimo.

3. A Xunta de Galicia poderá ubicar en ámbitos menores tantas bibliotecas como cumpra para actuaren como cabeceiras de redes comarcais, mancomunidades, urbanas, parroquiais ou de calquera outro tipo. Sen prexuício de que se poidan crear centros hemerográficos ou hemerotecas de carácter específico xeral, a Xunta de Galicia deberá velar para que en cada comarca exista unha biblioteca, como mínimo, que conte cun servizo que se encargue da recollida, clasificación e conservación de todo o material hemerográfico publicado no correspondente ámbito xeográfico.

4. A Xunta de Galicia estimulará a coordinación entre bibliotecas dos concellos dunha comarca de cara a unha mellor optimización dos recursos.

Título III

Dos servizos bibliotecarios, da colaboración e da cooperación interbibliotecarias

Artigo 10

1. A Xunta de Galicia velará para que os servizos biblioteca-

rios, no seu conxunto, poidan atender adecuadamente a grupos específicos de usuarios.

2. A Xunta de Galicia establecerá as normas polas que se fixarán os servizos que prestarán as bibliotecas e as características e cualificación do persoal, os locais, os fondos bibliográficos e os horarios de apertura ó público.

3. As bibliotecas públicas reunirán as condicións necesarias en canto a locais e instalacións, e dispoñerán de fondos, servizos e persoal de acordo coa poboación que teñen que servir. Deberán contar, alomenos, cos seguintes servizos e seccións:

- Lectura en sala.
- Préstamo a domicilio.
- Publicacións periódicas.
- Sección infantil e xuvenil.
- Sección local.
- Información.

4. As axencias de lectura deberán contar, alomenos, cos seguintes servizos e seccións:

- Préstamo a domicilio.
- Sección infantil e xuvenil.
- Información.

5. As bibliotecas móbiles contarán cos servizos de información e de préstamo a domicilio.

Artigo 11

A Xunta de Galicia deberá establecer convenios de colaboración no ámbito bibliotecario coas Universidades galegas. Así mesmo, poderá establecer convenios de

colaboración con outros organismos e entidades de carácter público ou privado.

Artigo 12

1. As bibliotecas escolares son parte integrante e fundamental das actividades pedagóxicas dos centros docentes.

2. As Consellerías de Cultura e Deportes e de Educación e Ordenación Universitaria deberán establecer convenios de colaboración a fin de que as bibliotecas dos centros públicos de ensino non universitario poidan ser disfrutadas pola comunidade escolar.

3. Para estes efectos terase en conta a autonomía de xestión dos Consellos Escolares.

Artigo 13

Mentres non se prexudique o normal desenvolvemento das funcións que lles son propias, as bibliotecas poderán exercer outras actividades de carácter estritamente cultural, sempre que contén coas instalacións axeitadas. Cando a dirección da biblioteca ceda as instalacións da mesma para a organización de actividades culturais, os seus promotores deberán aportar-llos medios persoais e materiais necesarios para a súa instalación e desenvolvemento.

Artigo 14

Sen prexuício das súas funcións propias, tódalas bibliotecas teñen a obriga de proporcionar-llos datos estadísticos e de participar nas

actividades de cooperación interbibliotecaria que a Consellería de Cultura e Deportes determine.

Título IV

Do persoal e do financiamento

Artigo 15

1. As bibliotecas contarán con persoal coa cualificación e co nivel técnico que esixan as diversas funcións que se van desempeñar, de acordo coa regulamentación que se estableza.

2. A través de cursos, seminarios, reunións e outros medios que se estimen convenientes procurase a formación permanente do persoal bibliotecario en exercicio.

3. A Xunta de Galicia establecerá os requisitos de acceso ás prazas que convoquen as distintas entidades adscritas ó sistema bibliotecario de Galicia nos termos que se determinan na Lei 4/88, do 26 de maio, da Función Pública de Galicia. En canto ó persoal da Administración Local haberá que averse ó disposto no artigo 3.2 da devandita Lei.

Artigo 16

1. No Presuposto da Xunta de Galicia consignaranse as partidas destinadas á creación, mantemento e mellora das bibliotecas integrantes do sistema.

2. Os titulares das bibliotecas a que fai referencia o apartado 1.a)

do artigo 2 desta Lei, agás cando se trate de organismos dependentes da Xunta de Galicia, e os titulares das bibliotecas de uso público a que se refire o apartado 1.b) do mesmo artigo deberán consignar nos seus presupostos ordinarios as partidas destinadas ó funcionamento das devanditas bibliotecas, incluíndo, en todo caso, os emolumentos do persoal, os gastos correntes e os gastos en dotación bibliográfica. Destes presupostos daráselles conta ós organismos competentes da Xunta de Galicia.

Disposición transitoria

As bibliotecas xa existentes, afectadas pola presente Lei, axustaranse a ela no prazo de dous anos a partir da entrada en vigor do seu desenvolvemento regulamentario.

Disposición derradeira primeira

A Xunta de Galicia procederá ó desenvolvemento regulamentario da presente Lei.

Disposición derradeira segunda

Autorízase á Consellería de Cultura e Deportes a dicta-las disposicións ordinarias sobre condicións técnicas de instalacións e utilización das bibliotecas de uso público.

Disposición derradeira terceira

As bibliotecas de titularidade estatal radicadas en Galicia, cando

sexan transferidas á Comunidade Autónoma Galega, incardinaranse no sistema bibliotecario de Galicia de acordo cos termos convidos coa Administración do Estado.

Disposición derradeira cuarta

Os titulares das bibliotecas integradas no sistema poderán establecer normas internas para o funcionamento das mesmas, que serán sometidas á aprobación da Consellería de Cultura e Deportes, logo de informe, se é o caso, do Consello de Bibliotecas.

Disposición derradeira quinta

Quedan derogadas tódalas disposicións, calquera que sexa o seu rango, que se opoñan, total ou parcialmente, ó disposto na presente Lei.

Disposición derradeira sexta

Esta Lei entrará en vigor ó día seguinte da súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*.

Disposición derradeira sétima

A Xunta de Galicia, no prazo de un ano, presentará diante do Parlamento, para a súa aprobación, un plan de desenvolvemento do sistema bibliotecario de Galicia, no que figurará a planificación temporal, de investimentos, medios e persoas para a implantación do referido sistema.

Santiago de Compostela, 11 de outubro de 1989

Fernando Ignacio González Laxe
Presidente